

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0066

Autorská práva a generativní umělá inteligence - příležitosti a výzvy

**Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. března 2026
o autorských právech a generativní umělé inteligenci - příležitosti
a výzvy (2025/2058(INI))**

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 4, 16, 26, 114, 118 a 179 této smlouvy,
- s ohledem na čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“),
- s ohledem na článek 27 Všeobecné deklarace lidských práv přijaté Valným shromážděním OSN dne 10. prosince 1948 (rezoluce 217 A), který potvrzuje jak právo svobodně se účastnit kulturního života komunity, právo těšit se z umění a sdílet vědecký pokrok a jeho přínosy, tak právo na ochranu morálních a materiálních zájmů vyplývajících z jakékoli vědecké, literární nebo umělecké tvorby,
- s ohledem na Bernskou úmluvu o ochraně literárních a uměleckých děl ve znění ze dne 28. září 1979 a na Římskou úmluvu o ochraně výkonů umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací ze dne 26. října 1961,
- s ohledem na Dohodu o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS) ze dne 15. dubna 1994,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 96/9/ES ze dne 11. března 1996 o právní ochraně databází¹ (směrnice o databázích),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského

¹ Úř. věst. L 77, 27.3.1996, s. 20,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1996/9/oj>.

práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti² (směrnice o informační společnosti),

- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví³,
- s ohledem na článek 1 Protokolu č. 1 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (ETS č. 009), který zaručuje právo na pokojné užívání majetku a podle výkladu Evropského soudu pro lidská práva, mj. ve věci Anheuser-Busch Inc. v. Portugalsko (11. ledna 2007), zahrnuje práva duševního vlastnictví,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2009/24/ES ze dne 23. dubna 2009 o právní ochraně počítačových programů⁴,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů)⁵,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 ze dne 8. června 2016 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před jejich neoprávněným získáním, využitím a zpřístupněním⁶,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1807 ze dne 14. listopadu 2018 o rámci pro volný tok neosobních údajů v Evropské unii⁷,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES⁸ (směrnice CDSM),
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1024 ze dne 20. června 2019 o otevřených datech

² Úř. věst. L 167, 22.6.2001, s. 10,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/29/oj>.

³ Úř. věst. L 157, 30.4.2004, s. 45,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/48/oj>.

⁴ Úř. věst. L 111, 5.5.2009, s. 16,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/24/oj>.

⁵ Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>.

⁶ Úř. věst. L 157, 15.6.2016, s. 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj>.

⁷ Úř. věst. L 303, 28.11.2018, s. 59,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1807/oj>.

⁸ Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 92,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/790/oj>.

a opakovaném použití informací veřejného sektoru⁹,

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1150 ze dne 20. června 2019 o podpoře spravedlnosti a transparentnosti pro podnikatelské uživatele online zprostředkovatelských služeb¹⁰,
- s ohledem na bílou knihu Evropské komise ze dne 19. února 2020 nazvanou „O umělé inteligenci – evropský přístup k excelenci a důvěře“ (COM(2020)0065),
- s ohledem na Smlouvu Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském a revidovaný diskusní dokument o politikách v oblasti duševního vlastnictví a umělé inteligence (WIPO/IP/AI/2/GE/20/1/REV) ze dne 29. května 2020,
- s ohledem na své usnesení ze dne 20. října 2020 o právech duševního vlastnictví při vývoji technologií umělé inteligence¹¹,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/868 ze dne 30. května 2022 o evropské správě dat a o změně nařízení (EU) 2018/1724 (akt o správě dat)¹²,
- s ohledem na společné evropské prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise o digitálních právech a zásadách pro digitální dekádu ze dne 23. ledna 2023¹³,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/2854 ze dne 13. prosince 2023 o harmonizovaných pravidlech pro spravedlivý přístup k datům a jejich využívání a o změně nařízení (EU) 2017/2394 a směrnice (EU) 2020/1828 (nařízení o datech)¹⁴,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 ze dne 13. června 2024, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro umělou inteligenci a mění nařízení (ES) č. 300/2008, (EU) č. 167/2013, (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 a (EU) 2019/2144 a směrnice 2014/90/EU, (EU) 2016/797 a (EU) 2020/1828 (akt o umělé inteligenci)¹⁵,

⁹ Úř. věst. L 172, 26.6.2019, s. 56,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1024/oj>.

¹⁰ Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 57,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1150/oj>.

¹¹ Úř. věst. C 404, 6.10.2021, s. 129.

¹² Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 1,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/868/oj>.

¹³ Úř. věst. C 23, 23.1.2023, s. 1.

¹⁴ Úř. věst. L, 2023/2854, 22.12.2023,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>.

¹⁵ Úř. věst. L, 2024/1689, 12.7.2024,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

- s ohledem na zprávu Maria Draghiho ze dne 9. září 2024 nazvanou „Budoucnost evropské konkurenceschopnosti“,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. ledna 2025 nazvané „Kompas konkurenceschopnosti pro EU“ (COM(2025)0030),
 - s ohledem na zprávu Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví ze dne 12. května 2025 nazvanou „Vývoj generativní umělé inteligence z hlediska autorského práva“,
 - s ohledem na sdělení Komise ze dne 16. června 2025 nazvané „Stav digitální dekády 2025: Pokračovat v budování suverenity a digitální budoucnosti EU (COM(2025)0290),
 - s ohledem na Kodex správné praxe pro obecné modely umělé inteligence, který Komise zveřejnila dne 10. července 2025 a který vstoupil v platnost dne 2. srpna 2025, zejména na jeho kapitolu o autorských právech,
 - s ohledem na vysvětlující poznámku a vzor veřejného shrnutí obsahu trénování obecné umělé inteligence které Komise zveřejnila dne 24. července 2025 a které jsou v platnosti od 2. srpna 2025,
 - s ohledem na studii nazvanou „Generativní umělá inteligence a autorské právo – trénování, tvorba, regulace“, kterou zadala tematická sekce Evropského parlamentu pro spravedlnost, občanské svobody a institucionální záležitosti na žádost Výboru pro právní záležitosti¹⁶,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A10-0019/2026),
- A. vzhledem k tomu, že právo na vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, je zakotveno jako základní právo v článku 17 Listiny a bylo jasně určeno v judikatuře; vzhledem k tomu, že dodržování tohoto práva musí být zaručeno ve všech fázích digitální transformace a rozvoje generativní umělé inteligence (GenAI);
- B. vzhledem k tomu, že EU čelí strategické výzvě, kterou je zaostávání za mezinárodním vývojem v oblasti umělé inteligence (AI); vzhledem k tomu, že na summitu o opatřeních v oblasti umělé inteligence, který se konal v únoru 2025 v Paříži, Komise oznámila Akční plán pro kontinent umělé inteligence, jehož cílem je učinit z Evropy světového lídra v oblasti umělé inteligence; vzhledem k tomu, že je proto nezbytné podporovat rozvoj technologií a služeb generativní umělé inteligence ve veřejném zájmu v rámci EU a nikoli mu bránit, aby byla chráněna technologická suverenity, konkurenceschopnost,

¹⁶ Lucchi, N. (2025), 'Generative AI and copyright: Training, Creation, Regulation', ref. PE 774.095, Evropský parlament.

vícejazyčná kultura a inovační kapacita Evropy a zároveň byla zachována věrnost jejím hodnotám a zajištěno, aby technologický rozvoj podporoval udržitelný hospodářský růst, konkurenceschopnost a inovace a přitom usnadňoval široký přístup k technologiím umělé inteligence v celé EU; vzhledem k tomu, že zachování konkurenceschopnosti v závodě o zlepšení generativní umělé inteligence rovněž vyžaduje mít přístup k vysoce kvalitnímu obsahu, což zdůrazňuje význam spravedlivě odměňovaného tvůrčího odvětví jako zdroje vysoce kvalitních dat pro trénink umělé inteligence;

- C. vzhledem k tomu, že tvůrčí a kulturní odvětví hraje klíčovou úlohu při ochraně evropských hodnot a kulturní rozmanitosti a představuje přibližně 4 % přidané hodnoty EU a 6,9 % hrubého domácího produktu EU; vzhledem k tomu, že toto odvětví zaměstnává přibližně 8 milionů lidí a podporuje kulturní rozmanitost, sociální soudržnost, hodnoty a demokratický dialog v Evropě;
- D. vzhledem k tomu, že prohlášení o digitálních právech a zásadách pro digitální dekádu stanovilo cíl zajistit spravedlivé, bezpečné a zabezpečené digitální prostředí, v němž by všichni, včetně malých a středních podniků, měli mít možnost soutěžit spravedlivě a inovativním způsobem; vzhledem k tomu, že to zahrnuje opatření na podporu sledovatelnosti, bezpečnosti a souladu výrobků a služeb nabízených na jednotném digitálním trhu s předpisy; vzhledem k tomu, že signatáři se zavazují podporovat důvěryhodné a etické systémy umělé inteligence zaměřené na člověka a používat je transparentním způsobem a v souladu s hodnotami EU; vzhledem k tomu, že prohlášení trvá na tom, že digitální transformace by měla přispět ke spravedlivé a inkluzivní společnosti a hospodářství a k podpoře kulturní a jazykové rozmanitosti, jakož i otevřených technologií a norem, což je způsob, jak dále posílit důvěru v technologie a schopnost spotřebitelů činit autonomní a informovaná rozhodnutí;
- E. vzhledem k tomu, že se zdá, že cílů digitální dekády EU nebude dosaženo bez transformace jejího investičního prostředí;
- F. vzhledem k tomu, že cílem Kompasu konkurenceschopnosti pro EU je podpořit inovace, zejména vytvořením příznivého prostředí pro mladé společnosti v Evropě, aby mohly začít podnikat a expandovat, a to v rámci specializované Strategie EU pro startupy a scaleupy, která byla zahájena dne 28. května 2025; vzhledem k tomu, že by to mělo být doprovázeno Strategií pro využívání umělé inteligence pro společnosti všech velikostí s cílem urychlit integraci technologií umělé inteligence ve strategických odvětvích a posílit technologickou suverenitu EU; vzhledem k tomu, že kulturní a kreativní odvětví vytvářejí nová a kvalifikovaná pracovní místa a přispívají k hospodářskému růstu Evropy, diplomatické síle a objevování talentů; vzhledem k tomu, že převážnou většinu podniků v tvůrčím odvětví tvoří malé a střední podniky;

- G. vzhledem k tomu, že autorské právo a práva s ním související nabývají účinnosti automaticky bez požadavků na registraci; vzhledem k tomu, že řada držitelů (autoři, výkonní umělci, producenti, vydavatelé a provozovatelé vysílání) tak získává rozsáhlá výlučná práva, včetně práva na rozmnožování děl a jiných předmětů ochrany a na jejich úpravu, šíření a sdělování veřejnosti;
- H. vzhledem k tomu, že evropská kulturní a kreativní odvětví, jejichž smluvní postupy, hodnotové řetězce a druhy obsahu chráněného autorským právem a právy s ním souvisejícími se značně liší, jsou velmi různorodá; vzhledem k tomu, že v některých odvětvích se držitelé práv kolektivně sdružují, aby hájili své zájmy; vzhledem k tomu, že díla vytvořená touto různorodou škálou aktérů jsou stejně tak rozmanitá, a mohou mít proto různé hodnoty;
- I. vzhledem k tomu, že autorské právo musí držet krok s vývojem nových technologií, a to jak po právní, tak po technické stránce; vzhledem k tomu, že harmonizace vnitrostátních systémů autorských práv by měla v digitálním světě zásadní význam;
- J. vzhledem k tomu, že generativní umělá inteligence je druhem umělé inteligence, který na rozdíl od jiných systémů umělé inteligence určených především ke klasifikaci nebo predikci vytváří nový obsah, jako je text, obrázky, hudba, videa a kód, na základě odborné přípravy využívající velmi rozsáhlé datové soubory, z nichž se učí vzorcům a strukturám; vzhledem k tomu, že výstupy generativní inteligence jsou vytvářeny prostřednictvím predikcí založených na statistických modelech, obecně napodobují lidskou kreativitu a spoléhají na již existující obsah, který může zahrnovat materiály chráněné autorským právem; vzhledem k tomu, že toto digitální využívání obsahu chráněného autorským právem vyžaduje digitální přizpůsobení ochrany obsahu chráněného autorským právem;
- K. vzhledem k tomu, že vývoj, zavádění a používání umělé inteligence musí být plně v souladu se stávajícím právním rámcem; vzhledem k tomu, že je nepřijatelné, aby tento technologický vývoj porušoval v současnosti zavedená práva; vzhledem k tomu, že stávající systémy pro vyhrazení práv („opt-out“) k obsahu chráněnému autorským právem jsou často nepraktické, nemusí zahrnovat všechny příslušné úkony vytěžování textů a dat a postrádají nezbytnou transparentnost pro účinné provádění a prosazování; vzhledem k tomu, že vývoj nových technologií, jako je umělá inteligence, a dodržování zavedených práv, včetně práv zakotvených v autorském právu, by se neměly vzájemně vylučovat, ale měly by se rozvíjet společně;
- L. vzhledem k tomu, že existují důkazy o rozsáhlém porušování autorských práv ze strany poskytovatelů generativní umělé inteligence, včetně neoprávněného shromažďování děl z internetu, nedodržování rezervací práv na vytěžování textů a dat ze strany držitelů práv, využívání pirátských zdrojů k získávání děl a nežádání

o licence; vzhledem k tomu, že tento vzorec, který představuje jasné porušení základních práv tvůrců a zpronevěru hodnoty na úkor kulturního a informačního odvětví EU, ukazuje, že je třeba přijmout důrazná opatření k zajištění toho, aby ekosystém umělé inteligence v EU byl spravedlivý a etický;

- M. vzhledem k tomu, že klíčovými právními otázkami týkajícími se vzájemného působení mezi generativní umělou inteligencí a autorským právem a právy s ním souvisejícími je, zda je používání děl chráněných autorským právem a jiných předmětů ochrany v trénovacích datových souborech zákonné podle práva EU a vnitrostátních právních předpisů členských států, jaký by měl být právní status obsahu vytvořeného umělou inteligencí a jak zajistit transparentnost, souhlas a spravedlivou odměnu tvůrců a nositelů práv, pokud jsou jejich chráněná díla a jiné předměty ochrany používány při vytváření, šíření a distribuci výstupů umělé inteligence;
- N. vzhledem k tomu, že generativní umělá inteligence tím, že masivně a levně vytváří obsah, který napodobuje to, co bylo vytvořeno lidskou tvořivostí, přímo konkuruje práci tvůrců, zejména kulturnímu a mediálnímu obsahu; vzhledem k tomu, že tato konkurence může vést ke snížení kvality on-line obsahu v důsledku toho, že se tvůrci přestanou angažovat, a tím k celkovému poklesu lidské kulturní a tvůrčí produkce;
- O. vzhledem k tomu, že toto riziko postupného zániku lidského rozměru tvorby ve prospěch obsahu vytvořeného umělou inteligencí představuje kromě oslabení hospodářské životaschopnosti tvůrčího odvětví existenční riziko pro evropskou společnost a demokracii, neboť stírá hranice mezi pravdou a nepravdivostí, vnímáním diskurzu a jeho autorů a narušuje kognitivní schopnosti a kritické myšlení; vzhledem k tomu, že akt o umělé inteligenci tato rizika zohledňuje, ale nemůže být dokončen bez důkladné ochrany autorského práva a práv s ním souvisejících;
- P. vzhledem k tomu, že aby bylo zajištěno řádné prosazování práva a rovné podmínky v celé EU a mezi poskytovateli umělé inteligence, musí se pravidla EU a členských států týkající se autorského práva a práv s ním souvisejících jednotně vztahovat na všechny poskytovatele umělé inteligence, kteří zavádějí produkty nebo nabízejí služby v EU, bez ohledu na místo jejich usazení, jurisdikci, v níž probíhají akty související s autorským právem, na nichž je založeno trénování těchto modelů umělé inteligence, a na to, kde se v EU používají výstupy vytvořené systémem umělé inteligence; vzhledem k tomu, že stejný požadavek by se měl obdobně vztahovat na jakékoli následné užití obsahu pro účely odvozování, generování s rozšířeným načítáním (RAG) nebo doladování nejen ze strany poskytovatelů modelů umělé inteligence, jak je v současnosti stanoveno v článku 53 aktu o umělé inteligenci, ale také ze strany

poskytovatelů systémů umělé inteligence nebo subjektů tyto systémy zavádějících; vzhledem k tomu, že uzavírání nových licenčních dohod by nemělo být mylně chápáno jako náhrada za neoprávněné použití obsahu chráněného autorským právem v minulosti;

- Q. vzhledem k tomu, že každý poskytovatel umělé inteligence, který uvádí obecný model umělé inteligence na trh EU, musí být i nadále odpovědný za ověření toho, že opatření obsažená v jeho politice v oblasti autorského práva, jak je uvedeno v Kodexu správné praxe pro obecné modely AI, jsou v souladu s prováděním právních předpisů EU v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících členskými státy, a to před provedením jakéhokoli úkonu souvisejícího s autorským právem na území příslušného členského státu, neboť pokud tak neučiní, může to vést ke vzniku odpovědnosti podle právních předpisů EU v oblasti autorského práva a práv s ním souvisejících;
- R. vzhledem k tomu, že Kodex správné praxe je pouze dobrovolný a že jej nepodepsali všichni poskytovatelé umělé inteligence, zejména jeho kapitola o autorských právech;
- S. vzhledem k tomu, že globální povaha a exponenciální rychlost trénování, zavádění a nabídek umělé inteligence na jedné straně a územní uplatňování pravidel týkajících se autorského práva a práv s ním souvisejících na straně druhé vytvářejí překážky pro získání licencí na příslušná práva a pro zpřístupnění produktů a služeb umělé inteligence na trhu EU v souladu s těmito pravidly a právy, a to způsobem podobným, ale dramaticky zvýšeným oproti digitální éře bez umělé inteligence;
- T. vzhledem k tomu, že judikatura na téma neoprávněného používání obsahu chráněného autorským právem pro trénování modelů umělé inteligence je stále málo početná, ale že v blízké budoucnosti se očekává několik soudních rozhodnutí, neboť různí držitelé práv v EU a dalších částech světa podali proti některým poskytovatelům umělé inteligence soudní žaloby;
- U. vzhledem k tomu, že trénování umělé inteligence jako nová a specifická forma užití vyžaduje vyjasnění právních podmínek, za nichž lze takové trénování provádět;
- V. vzhledem k tomu, že pro výzkum i pro efektivní komerční vývoj systémů generativní inteligence a pro zajištění kvalitních a důvěryhodných výstupů systémů generativní inteligence jsou nezbytné vysoce kvalitní a komplexní soubory trénovacích dat vytvořených člověkem (nesyntetické); vzhledem k tomu, že umožnění zákonného vytváření a používání takových datových souborů v EU, které vylučují pirátský, nepovolený nebo jinak pravidla porušující materiál, má proto zásadní význam pro podporu inovací, zajištění technologické a kulturní suverenity, zachování konkurenceschopnosti

EU v rychle se vyvíjejícím globálním prostředí umělé inteligence a ochranu evropských kulturních a kreativních odvětví;

- W. vzhledem k tomu, že zřízení znalostního centra Úřadu Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO) pro autorské právo by představovalo včasnou a chvályhodnou iniciativu zaměřenou na poskytování užitečných a spolehlivých informací o autorském právu a posílení rozhraní mezi nositeli autorského práva a práv s ním souvisejících a zástupci a zúčastněnými stranami působícími v oblasti vznikajících technologií, zejména generativní umělé inteligence;
- X. vzhledem k tomu, že držitelé práv by měli mít možnost používat nástroje, které jim umožní účinně vyloučit použití jejich děl při trénování umělé inteligence v omezeném počtu standardizovaných strojově čitelných formátů, které by mohly být spravovány a uváděny v seznamu Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO), čímž by bylo možné účinně vyloučit registrovaná díla z automatizovaného procházení dat a zajistit právní jistotu jak držitelům práv, tak poskytovatelům umělé inteligence;
- Y. vzhledem k tomu, že každý poskytovatel modelů generativní inteligence nebo subjekt, který je zavádí, by měl zajistit úplnou a podrobnou transparentnost ohledně veškerého obsahu chráněného autorským právem, který byl použit k trénování těchto modelů či systémů, a to bez ohledu na jurisdikci, v níž byly provedeny úkony související s autorským právem, na jejichž základě byly modely generativní umělé inteligence trénovány; vzhledem k tomu, že tuto transparentnost musí zajistit položkový seznam, v němž je uveden každý obsah chráněný autorským právem, který byl použit pro účely trénování; vzhledem k tomu, že stejný požadavek by se měl obdobně vztahovat na jakékoli následné užití tohoto obsahu pro další účely, včetně inference, generování s rozšířeným vyhledáváním (RAG) nebo doladování nejen ze strany poskytovatelů modelů umělé inteligence, jak je v současnosti stanoveno v článku 53 aktu o umělé inteligenci, ale také ze strany poskytovatelů systémů umělé inteligence nebo subjektů tyto systémy zavádějících; vzhledem k tomu, že využívání, jako je inference a generování s rozšířeným vyhledáváním, probíhá v zásadě nepřetržitě a v reálném čase; vzhledem k tomu, že v takových případech by transparentnost měla zahrnovat vlastní automatické procházení („crawling“), kdy jsou na jedné straně procházející subjekty povinny identifikovat se u provozovatelů internetových stránek, a na druhé straně poskytovatelé nebo provozovatelé umělé inteligence jsou povinni vést podrobné záznamy o svých činnostech v oblasti automatického procházení; vzhledem k tomu, že v případech, kdy systémy umělé inteligence zpracovávají dotazy uživatelů, by se měla uplatňovat domněnka, že obsah byl vystaven automatickému procházení, a to i pro účely inference a vygenerování rozšířeného vyhledávání; vzhledem k tomu, že pouhé informace o obsahu třetích stran používaném poskytovateli a provozovateli umělé inteligence a generativní umělé inteligence

nepředstavují podle práva EU obchodní tajemství;

- Z. vzhledem k tomu, že tuto transparentnost by mohl usnadnit důvěryhodný zprostředkovatel, jako je úřad EUIPO, který by byl odpovědný za informování nositelů práv o používání jejich obsahu a umožnil jim tak uplatňovat nároky v souvislosti s jeho používáním pro účely trénování; vzhledem k tomu, že takový zprostředkovatel by měl být vybaven potřebnými pravomocemi a zdroji, aby mohl posoudit, zda poskytovatelé a zavádějící subjekty své povinnosti týkající se transparentnosti plně dodržují;
- AA. vzhledem k tomu, že transparentnosti lze dosáhnout také tím, že se držitelům práv umožní opatřovat jejich díla a jiné chráněné předměty vodoznakem a že se od poskytovatelů umělé inteligence bude vyžadovat, aby tyto vodoznaky nezměnili a aby poskytli vyhledávací nástroje, které umožní detekci těchto vodoznaků v materiálech používaných pro trénování umělé inteligence;
- AB. vzhledem k tomu, že kromě povinnosti transparentnosti, pokud jde o díla chráněná autorským právem a jiné předměty ochrany, je třeba zavést mechanismus, podle něhož by za určitých podmínek nezajištění úplné transparentnosti ze strany poskytovatelů modelů a systémů umělé inteligence nebo subjektů, které ji zavádějí, mělo vést k nevyvratitelné domněnce, že příslušné dílo chráněné autorským právem nebo jiný předmět ochrany byly použity pro účely trénování, inference nebo generování s podporou vyhledávání, z čehož by vyplývaly veškeré příslušné právní důsledky, jaké podle unijního a vnitrostátního práva vyplývají v případě porušení autorského práva nebo práv s ním souvisejících; vzhledem k tomu, že pokud soud na základě takové domněnky nebo předložených důkazů rozhodne ve prospěch nositele práv nebo organizací, jež ho zastupují, měl by nést veškeré přiměřené a úměrné náklady řízení a jiné výdaje poskytovatel umělé inteligence;
- AC. vzhledem k tomu, že tiskové odvětví hraje zásadní roli při ochraně demokracie a demokratických struktur v EU; vzhledem k tomu, že zájmu zachování plurality a nestrannosti informací je nezbytné zajistit, aby modely a systémy generativní inteligence neprováděly selektivní zpracovávání dat, které by upřednostňovalo určité publikace před jinými; vzhledem k tomu, že v zájmu zachování základních demokratických hodnot rozmanitosti a spravedlnosti ve veřejné diskusi musí být modely a systémy generativní inteligence navrženy tak, aby zahrnovaly a zohledňovaly celé spektrum tiskových publikací; vzhledem k tomu, že pro modely a systémy generativní inteligence je třeba stanovit jasné normy kvality;
- AD. vzhledem k tomu, že transparentnost, pokud jde o výstupy generované systémy umělé inteligence, má zásadní význam pro řádnou klasifikaci obsahu jako „vytvořeného umělou inteligencí“ nebo „vytvořeného člověkem“ v závislosti na tom, zda výstupy splňují

stanovená kritéria pro ochranu autorských práv; vzhledem k tomu, že taková klasifikace má významné právní důsledky, včetně důsledků pro použitelnost ochrany autorských práv a určení práv a odpovědnosti; vzhledem k tomu, že důvěru občanů v umělou inteligenci lze vybudovat pouze na regulačním rámci, který zajistí, aby každý systém umělé inteligence uvedený do provozu plně respektoval Smlouvy, Listinu a sekundární právo EU a byl s nimi v souladu;

- AE. vzhledem k tomu, že pokud jde o právní zacházení s výstupy generativní inteligence, zůstává autorské právo EU založeno na zásadách lidského autorství; vzhledem k tomu, že podle ustálené judikatury Soudního dvora Evropské unie zahrnuje pojem „dílo“ dvě kumulativní podmínky: zaprvé se musí jednat o původní předmět, který odráží vlastní duševní výtvar autor, a zadruhé musí být tento výtvar vyjádřen způsobem, který jej činí identifikovatelným s dostatečnou přesností a objektivitou;
- AF. vzhledem k tomu, že generativní umělá inteligence je stále více využívána jako nástroj na podporu prosazování autorského práva a práv s ním souvisejících; vzhledem k tomu, že Komise by měla zajistit, aby využívání generativní umělé inteligence k vymáhání nároků v oblasti autorského práva podléhalo účinným zárukám, včetně záruk proti zneužití, které zajistí plné dodržování základních práv, zejména svobody projevu a svobody tisku;
- AG. vzhledem k tomu, že nejednotná mezinárodní pravidla týkající se způsobilosti obsahu vytvořeného umělou inteligencí pro ochranu autorských práv představuje riziko pro globální soudržnost práva duševního vlastnictví a může vést k regulační arbitráži nebo oslabit konkurenceschopnost tvůrčích odvětví a odvětví umělé inteligence v EU; vzhledem k tomu, že mezinárodní sbližování a vytvoření globálního regulačního rámce by představovalo účinnější a soudržnější alternativu oproti současné nesourodosti právních přístupů; vzhledem k tomu, že regulace EU v oblasti umělé inteligence a autorských práv by neměla být ovlivněna vnějším politickým tlakem; vzhledem k tomu, že v této souvislosti musí EU nabídnout důraznou a jednotnou reakci, aby zajistila fungování svého vnitřního trhu, chránila svou pracovní sílu a konkurenceschopnost, posílila svou technologickou autonomii a stanovila globální normy v oblasti duševního vlastnictví;
- AH. vzhledem k tomu, že s cílem zajistit řádné provádění právních předpisů EU v souvislosti se všemi službami generativní umělé inteligence a zabránit tomu, aby poskytovatelé se sídlem mimo EU získali nespravedlivou konkurenční výhodu v důsledku nedodržování předpisů, je nezbytné, aby se pravidla na ochranu a prosazování autorských práv na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni účinně vztahovala na všechny služby působící na trhu EU; vzhledem k tomu, že rostoucí koncentrace moci v rukou několika velkých

mimoevropských společností zvyšuje strategickou závislost EU a oslabuje schopnost evropských tvůrců a evropského tisku uplatňovat a prosazovat svá práva; vzhledem k tomu, že v rozsahu povoleném právem EU a mezinárodním právem musí být zásada teritoriality ochrany autorského práva přizpůsobena trénování systémů generativní umělé inteligence, aby se zajistilo, že používání evropského obsahu bude podléhat právu EU i v případě, že toto trénování probíhá mimo EU, což má zásadní význam pro zaručení spravedlivé odměny pro evropské tvůrce a držitele práv a pro zachování kulturní a tvůrčí vitality EU, jakož i pro zajištění spravedlivé hospodářské soutěže mezi evropskými a mimoevropskými poskytovateli systémů generativní umělé inteligence; vzhledem k tomu, že systémy generativní umělé inteligence, které tyto požadavky nesplňují, by měly být vyloučeny z provozu v rámci EU a tyto zásady by měly být důsledně prosazovány;

- AI. vzhledem k tomu, že rychlý pokrok v oblasti generativní umělé inteligence výrazně zvýšil možnosti vytváření a šíření realistických zmanipulovaných digitálních obrázků, zvukového nebo video obsahu, včetně děl a výkonů umělců, který se podobá skutečným lidem nebo je napodobuj, známých jako „*deep fakes*“, které se klamně zdají být autentické nebo pravdivé; vzhledem k tomu, že zneužívání tohoto obsahu představuje riziko pro totožnost těchto osob a jejich osobnost, včetně jejich těla, prvků obličeje a hlasu;
1. bere na vědomí dosavadní nejasnosti při uplatňování směrnice CDSM v souvislosti s trénováním v oblasti generativní inteligence a doporučuje rychlé vyjasnění jejího uplatňování a provádění;
 2. domnívá se, že stávající právní předpisy v oblasti autorského práva nepostačují k řešení problému udělování licencí na materiál chráněný autorským právem pro generativní umělou inteligenci; vyzývá k vytvoření dalšího právního rámce, který by vyjasnil pravidla udělování licencí v souvislosti s generativní umělou inteligencí a řešil potenciální porušování stávajících právních předpisů v oblasti autorského práva; trvá na tom, že tento rámec by měl obsahovat ustanovení zajišťující účinnou spolupráci poskytovatelů generativní inteligence s tvůrci a dalšími držiteli práv, včetně fungujícího trhu s licencemi, který obnoví vyjednávací sílu držitelů práv a proveditelná řešení v oblasti ochrany;
 3. připomíná, že veškeré výjimky ze stávajících práv podle *acquis* v oblasti autorského práva, včetně těch, které se týkají umělé inteligence, musí být v souladu s třístupňovým testem podle čl. 5 odst. 5 směrnice o informační společnosti a podle Bernské úmluvy; konstatuje, že pojem „zákonný přístup“ vylučuje pirátské rozmnožování děl a rozmnožování děl porušující autorské právo;
 4. vyzývá Komisi, aby zajistila, že v souladu se zásadou obsaženou

v článku 13 Listiny činnosti prováděné pro účely vědeckého výzkumu nebo vzdělávání, zejména výzkumnými organizacemi a institucemi kulturního dědictví, nebo v rámci nekomerčních inovací, nebudou omezovány; naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila, že komerční využívání výsledků výzkumu vyplývajících z těchto činností nebude omezeno za předpokladu, že byla od držitelů práv získána odpovídající povolení;

5. opakuje, že držitelé práv, zejména z odvětví tisku a zpravodajských médií, a zejména vydavatelé tisku, novináři a redaktori zpráv, musí mít plnou kontrolu nad digitálním využíváním svého obsahu systémy a modely umělé inteligence pro účely trénování; zdůrazňuje, že tato kontrola by měla být založena na spolehlivé a funkční možnosti vyloučit takové používání systémů a modelů umělé inteligence a měla by se opírat o plnou transparentnost a zdrojovou dokumentaci týkající se používání obsahu třetích stran;
6. dále se domnívá, že tito nositelé práv musí mít plnou kontrolu nad používáním svého obsahu pro účely nad rámec trénování umělé inteligence, jako je odvozování a generování rozšířené o vyhledávání prostřednictvím systémů, jako jsou aplikace, nebo používání pro účely vedoucí k vytváření konkurenčních nabídek generovaných umělou inteligencí na primárních trzích držitelů práv; domnívá se, že k použití chráněného obsahu pro tyto účely nad rámec trénování může dojít pouze s výslovným souhlasem držitelů práv; navrhuje, aby Komise prozkoumala, jak by mohla být doplňková práva pro vydavatele tisku, novináře a redaktory zpráv a další související práva, včetně práv pro producenty zpravodajských médií a zpravodajské vysílací stanice, rozšířena tak, aby zahrnovala tyto účely; domnívá se, že tato práva na odměnu mohou být rovněž spravována v rámci dobrovolného systému kolektivního udělování licencí, přičemž by bylo možné předpokládat kolektivní správu práv jménem nositelů práv, pokud jde o užití jejich obsahu v souvislosti s umělou inteligencí, aniž by bylo dotčeno právo nositelů práv rozhodnout se pro individuální udělování licencí;
7. naléhavě vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnost chránit odvětví tisku a zpravodajských sdělovacích prostředků, jehož služby jsou opakovaně a v plné míře využívány systémy umělé inteligence, a aby posoudila a případně navrhla mechanismy, které zajistí, aby poskytovatelé modelů nebo systémů generativní umělé inteligence, které prokazatelně odklánějí online návštěvnost a snižují příjmy z tisku a zpravodajských sdělovacích prostředků, tyto sdělovací prostředky spravedlivým, přiměřeným a nediskriminačním způsobem kompenzovali, přičemž zvláštní pozornost by měla být věnována místním a regionálním sdělovacím prostředkům, s cílem chránit pluralitu, rozmanitost a demokratický diskurz sdělovacích prostředků v EU a jejích členských státech;
8. bere na vědomí rostoucí využívání generativní umělé inteligence ke

shromažďování nebo prezentaci zpravodajského obsahu a její dalekosáhlé dopady na přístup k informacím a jejich rozmanitost; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily plné prosazování práva EU s cílem řešit tento jev; zdůrazňuje, že tyto systémy by měly prosazovat zásady, na nichž je založen Evropský akt o svobodě médií¹⁷, zejména zásady pluralitu médií a rozmanitosti informací, a přispívat k nim; zdůrazňuje, že je třeba řádně prosazovat článek 34 aktu o digitálních službách, pokud jsou tito poskytovatelé označeni za velmi velké online platformy nebo velmi velké vyhledávače, čímž se zajistí řádné řešení systémových rizik pro svobodu a pluralitu sdělovacích prostředků; dále vyzývá Komisi, aby urychleně řešila veškerá porušení aktu o digitálních trzích, pokud jde o možné praktiky sebeupřednostňování ze strany strážců přístupu, z nichž mají prospěch jejich služby umělé inteligence a které poškozují spravedlivou hospodářskou soutěž s komerčními uživateli;

9. vyzývá Komisi, aby prostřednictvím konzultací se společnostmi kolektivní správy případně usnadnila uzavírání dobrovolných kolektivních licenčních smluv pro jednotlivá odvětví jako prostředek k rychlému vytvoření fungujícího trhu s licencemi, který poskytne vyvážený a účinný rámec zajišťující spravedlivé odměňování držitelů práv a zároveň umožní poskytovatelům umělé inteligence přístup k vysoce kvalitním trénovacím datům; naléhavě vyzývá Komisi, aby zajistila, že tyto kolektivní licenční smlouvy budou přístupné všem zúčastněným stranám, včetně jednotlivých tvůrců a malých a středních podniků, a podpořila jednání v dobré víře a transparentnost; připomíná, že je třeba respektovat odmítnutí držitelů práv používat jejich obsah pro účely trénování;
10. vyzývá Komisi, aby držitelům práv i poskytovatelům umělé inteligence poskytla právní jistotu a posoudila nezbytnost a proveditelnost zavedení nástrojů, které držitelům práv umožní účinně vyloučit používání jejich děl z trénování v oblasti umělé inteligence v omezeném počtu strojově čitelných standardizovaných formátů spravovaných důvěryhodným zprostředkovatelem; navrhuje, aby se úřad EUIPO stal důvěryhodným zprostředkovatelem, který spravuje a eviduje výjimky a může odkazovat na jiné již existující katalogy výjimek; zdůrazňuje, že účast v jakémkoli novém mechanismu by měla být jednoduchá a nákladově efektivní a neměla by zneplatňovat nebo potlačovat dříve vyjádřené odmítnutí a zároveň by měla poskytovatelům umělé inteligence poskytnout komplexní nástroj k zajištění dodržování autorských práv; domnívá se, že vytvoření těchto mechanismů by mělo být navrženo a posouzeno po konzultaci s dotčenými zúčastněnými stranami, zejména s držiteli

¹⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1083 ze dne 11. dubna 2024, kterým se stanoví společný rámec pro mediální služby na vnitřním trhu a mění směrnice 2010/13/EU (Evropský akt o svobodě médií) (Úř. věst. L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj>).

práv, poskytovateli umělé inteligence a jejich příslušnými zastupujícími organizacemi;

11. doporučuje, aby Komise rovněž svěřila úřadu EUIPO odpovědnost za podporu dobrovolného postupu udělování licencí jednotlivých odvětvích s cílem zefektivnit vztahy mezi poskytovateli generativní umělé inteligence a držiteli práv a vytvořit funkční rámec příznivý pro inovace, který podpoří konkurenceschopnost EU a nebude nepřiměřeně bránit vývoji technologií umělé inteligence, aniž by to znamenalo nepřiměřenou administrativní zátěž nebo riziko pro vymahatelnost výlučných práv;
12. vyzývá Komisi, aby poskytovatelům a provozovatelům obecných modelů a systémů umělé inteligence uváděných na trh v EU navrhla transparentnost a zdrojovou dokumentaci týkající se používání děl chráněných autorským právem nebo jiných předmětů ochrany, včetně dodržování výjimek, prostřednictvím důvěryhodného zprostředkovatele, jako je úřad EUIPO; doporučuje, aby Komise pokračovala ve spolupráci s poskytovateli umělé inteligence a příslušnými zúčastněnými stranami s cílem zlepšit vzor pro trénovací data; domnívá se, že pro účely, jako je inference nebo generování s podporou vyhledávání, které vyžadují průběžné automatické procházení v reálném čase, by transparentnost měla být doplněna o povinnost, aby provozovatel internetových stránek byl schopen identifikovat vyhledávací činnosti a aby společnosti v odvětví umělé inteligence vedly podrobné záznamy o všech provedených činnostech vyhledávání, přičemž je třeba náležitě zohlednit potřebu chránit obchodní tajemství a důvěrné obchodní informace a zajistit vhodnou rovnováhu mezi touto ochranou a účinným prováděním povinností v oblasti transparentnosti; zdůrazňuje, že používání digitálního vodoznaku, který zahrnuje diskrétní vložení podpisu, kódu nebo konkrétních informací přímo do chráněného obsahu – textu, obrazu, videa nebo zvuku – je inovativním a spolehlivým nástrojem ochrany autorského práva a s ním souvisejících práv; zdůrazňuje, že Komise musí rovněž podporovat výzkum a vývoj norem pro inovativní technologická řešení, která zvyšují schopnost ověřovat informace v datových souborech, včetně kryptografických vodoznaků; domnívá se, že žádný nový mechanismus výjimky by neměl zneplatnit žádné dříve vyslovené výjimky;
13. domnívá se, že by neměl být zaveden žádný právní rámec upravující trénování generativní umělé inteligence v oblasti děl a jiných předmětů chráněných autorským právem a právy s ním souvisejícími, aniž by byla zajištěna plná transparentnost, pokud jde o používání těchto údajů a účinnou ochranu a vymáhání práv tvůrců, čímž by se obnovilo absolutní právo tvůrců na zajištění jejich plné vyjednávací síly s cílem získat vhodnou a přiměřenou odměnu;
14. zdůrazňuje, že Kodex správné praxe pro obecné modely umělé inteligence, pokyny a vzory by měly být revidovány a mělo by se

s nimi zacházet jako s živými dokumenty, které vyžadují pravidelné aktualizace s cílem řešit nové výzvy v oblasti ochrany autorských práv a vývoje umělé inteligence; konstatuje, že tento kodex správné praxe je dočasným nástrojem k prokázání souladu s aktem o umělé inteligenci, dokud nebudou vypracovány harmonizované normy, jak je zdůrazněno v pokynech zveřejněných Evropským úřadem pro umělou inteligenci dne 18. července 2025; vítá směřování kapitoly o autorských právech v obecném kodexu zásad, včetně závazků týkajících se dokumentace datových souborů, výjimek a vyřizování stížností, přičemž bere na vědomí přetrvávající nedostatky; vyzývá Evropský úřad pro umělou inteligenci, aby tato ustanovení důsledně prosazoval a usnadňoval práci na dosažení nejvyšších norem EU pro účinné dodržování příslušných požadavků, a naléhavě vyzývá signatáře, aby přijali veřejnou politiku v oblasti autorského práva a provozovali přístupný a časově vymezený mechanismus pro podávání a vyřizování stížností, který držitelům práv zajistí účinnou nápravu;

15. doporučuje Komisi, aby nezávisle na plánovaném přezkumu rámce autorského práva a směrnice CDSM a nezávisle na něm a bez předpokladu nutnosti legislativní revize provedla co nejdříve důkladné posouzení s cílem najít rychlou odpověď na otázku, zda provádění stávajícího *acquis* EU v oblasti autorského práva dostatečně řeší právní nejistotu a účinky na hospodářskou soutěž spojené s využíváním chráněných děl a jiných předmětů ochrany pro trénování systémů generativní umělé inteligence, či přiměřeně řeší důsledky pro teritorialitu, udržitelnost dalších veřejně dostupných zdrojů, jako jsou online encyklopedie, knihovny a archívy, a zda přiměřeně řeší šíření obsahu vytvořeného umělou inteligencí, který může nahradit, jakož i šíření obsahu vytvořeného umělou inteligencí, který může nahradit díla vytvořená člověkem; zdůrazňuje, že toto posouzení by mělo být provedeno na základě holistického přístupu a s ohledem na potřeby všech zúčastněných stran, včetně výzkumných pracovníků, univerzit, knihoven, kulturních organizací, evropských vývojářů umělé inteligence, včetně začínajících podniků, zpravodajských médií a tvůrčího odvětví, pokud jde o využívání a rozvoj umělé inteligence;
16. potvrzuje, že v souladu s právem EU a mezinárodním právem a s cílem zajistit rovné podmínky pro služby generativní umělé inteligence se sídlem v EU i mimo ni, zaručit odpovídající ochranu a spravedlivou odměnu pro tvůrce za používání jejich děl, posílit udělování licencí k těmto dílům a v konečném důsledku podpořit kulturní vitalitu EU by zásada teritoriality měla být vykládána tak, že při uvádění modelů a systémů generativních umělé inteligence na trh EU nebo jejich zpřístupnění na něm se právní předpisy EU v oblasti autorského práva, jak jsou uvedeny v bodě odůvodnění 106 aktu o umělé inteligenci, použijí bez ohledu na jurisdikci, v níž probíhají úkony relevantní z hlediska autorského práva, na nichž je založeno trénování těchto modelů a systémů generativní umělé inteligence,

což má za následek, že v případě nedodržení autorského práva je zakázáno uvádět tyto modely a systémy na trh EU či je na něm zpřístupňovat;

17. dále doporučuje, aby toto posouzení bylo zaměřeno na zachování rámce, v němž je zajištěna transparentnost, pokud jde o využívání děl chráněných autorským právem nebo jiných předmětů ochrany, a v němž spravedlivé a přiměřené mechanismy odměňování za toto využívání umožňují vytváření zdrojů potřebných pro prosperitu evropské umělecké a kreativní produkce v souvislosti s globální transformací, jejíž hlačí silou je umělá inteligence a aby se podpořila udržitelnost veřejného informačního ekosystému; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné zajistit tyto podmínky, aby se zabránilo rostoucímu riziku, že lidská tvořivost pod tlakem obsahu vytvářeného systémy umělé inteligence postupně zanikne;
18. bere na vědomí používání systémů generativní umělé inteligence, které se ve velké míře opírají o chráněný obsah a rozmnožují ho bez povolení od nositelů práv, kterých se takové používání dotýká nebo bez poskytnutí náhrady těmto nositelům práv, zejména pokud jsou tyto systémy integrované do vyhledávačů nebo jiných digitálních služeb, které umožňují vytváření, často v reálném čase a s minimálními náklady, obsahu, který porušuje autorská práva původních děl a jiných předmětů ochrany, které byly použity při trénování modelů, nebo obsahu, který byl těmito modely přebrán, a to i v reálném čase; je velice znepokojen tím, že tyto metody mohou vést k poskytování produktů a služeb, které přímo a nespravedlivě konkurují produktům a službám nositelů práv, a to i pomocí nezákonného sebeupřednostňování ze strany strážců přístupu;
19. připomíná, že dobrovolné udělování licencí, ať už individuálních nebo kolektivních, podporuje úspěch tvůrčích odvětví tím, že zajišťuje flexibilitu při výběru nejvhodnějšího modelu pro každé použití, a zároveň zdůrazňuje, že držitelé práv musí mít i nadále možnost rozhodnout, zda budou udělovat licence na svá díla systémům generativní umělé inteligence, a stanovit odpovídající odměnu, aby byla chráněna odvětvová rozmanitost a zabránilo se narušení trhu, které by mohlo ohrozit životaschopnost tvůrčích odvětví a evropského tisku;
20. vyzývá k vytvoření soudržného a funkčního rámce pro udělování licencí, pokud jde o používání obsahu chráněného autorským právem nebo právy s ním souvisejícími, aby bylo tvůrcům umožněno spravedlivého odměňování za využívání jejich obsahu chráněného autorským právem modely generativní umělé inteligence; vybízí poskytovatele modelů umělé inteligence, aby žádali držitele práv o udělení licence, a zdůrazňuje, že účinná a komplexní transparentnost, pokud jde o díla chráněná autorským právem a obsah používaný k trénování modelů umělé inteligence, je základním předpokladem rozvoje tohoto trhu; doporučuje v tomto

ohledu posílit povinnosti v oblasti prosazování a transparentnosti pro vývojáře umělé inteligence, kteří takový obsah používají;

21. vyzývá Komisi, aby prozkoumala, zda existuje možné řešení pro poskytnutí okamžité, spravedlivé a přiměřené odměny za používání děl chráněných autorským právem poskytovateli obecných modelů a systémů umělé inteligence v minulosti, v souvislosti s používáním obsahu chráněného autorským právem nebo právy s ním souvisejícími, pokud ještě nebylo možné vytvořit trh s licencemi, přičemž by se tato povinnost uplatňovala do té doby, dokud nebudou posíleny reformy předpokládané v této zprávě; v tomto ohledu nesouhlasí s jakýmkoli návrhem rámce založeného na tom, že poskytovatelé umělé inteligence získají globální licenci na trénování svých modelů generativní umělé inteligence výměnou za paušální platbu; domnívá se, že hodnota obsahu chráněného autorským právem nebo právy s ním souvisejícími musí být přiměřená a musí být stanovena na základě relevantních faktorů prostřednictvím jednání v dobré víře mezi držiteli práv nebo jejich zástupci a poskytovateli umělé inteligence;
22. vybízí Komisi a úřad EUIPO, aby koordinovaly úsilí o zvyšování povědomí o autorských právech mezi vývojáři a poskytovateli umělé inteligence, což může zahrnovat kontrolní seznamy pro dodržování předpisů, soubory právních a technologických nástrojů a technické pokyny, a aby vytvářely povědomí mezi držiteli autorských práv poskytováním užitečných a spolehlivých informací o autorských právech;
23. vítá zřízení znalostního centra úřadu EUIPO pro autorské právo, které bude hrát zásadní úlohu při usměrňování využívání autorského práva ve věku generativní umělé inteligence, a to zvyšováním povědomí, prosazováním právní srozumitelnosti a podporou vyváženého rámce, který podporuje kreativitu, inovace, zachování kultury a evropskou konkurenceschopnost;
24. vyzývá Komisi, aby navrhla zavedení nevyvratitelné domněnky, že v případě každého modelu nebo systému generativní umělé inteligence uvedeného na trh EU byla pro účely trénování, inference nebo generování s podporou vyhledávání použita díla nebo jiné předměty ochrany chráněné autorským právem nebo právy s ním souvisejícími přičemž nebyly v plné míře splněny povinnosti týkající se transparentnosti, které jsou stanoveny v tomto usnesení; dále doporučuje, aby v případě, že nositel práv nebo organizace, která ho zastupuje, uspěje v soudním řízení buď na základě této domněnky, nebo na základě předložených důkazů, nesl veškeré přiměřené a úměrné náklady na soudní řízení a další výdaje vzniklé při vymáhání těchto práv v závislosti na situaci poskytovatel modelu nebo systému umělé inteligence;
25. trvá na tom, že obsah plně generovaný umělou inteligencí, který

nesplňuje stanovená kritéria pro ochranu autorským právem, by měl být pro ochranu autorským právem i nadále nezpůsobilý a že by mělo být jednoznačně stanoveno, že tyto výstupy jsou volně dostupné;

26. naléhavě vyzývá Komisi, aby prozkoumala opatření proti porušování práva na rozmnožování, zpřístupňování veřejnosti a veřejný přenos vytvářením výstupů generativní umělé inteligence, pokud tato opatření nebrání vytváření výstupů generativní umělé inteligence, které zahrnují díla nebo jiné předměty ochrany, jež neporušují autorské právo a práva s ním související, a to i pro soukromé použití, citace, kritiku, recenze, karikaturu, parodii a pastiš a náhodné začlenění;
27. vyzývá Komisi, aby prošetřila opatření na ochranu jednotlivců před šířením zmanipulovaného digitálního obrazového, zvukového nebo video obsahu vytvořeného umělou inteligencí, včetně děl a výkonů umělců, které bez jejich souhlasu imitují jejich osobní charakteristiky (deep fakes); zdůrazňuje, že poskytovatelé digitálních služeb musí mít jasnou povinnost zasáhnout proti tomuto nezákonnému využívání práva jednotlivce na vlastní tělo, obličejové prvky a práva na hlas a duševní vlastnictví;
28. zdůrazňuje, že je třeba jasně označovat obsah vytvořený výhradně umělou inteligencí, aby bylo možné sledovat plnění povinností v oblasti transparentnosti ze strany platforem nabízejících kreativní obsah s cílem odhalit a upozornit své uživatele na existenci obsahu vytvořeného umělou inteligencí; vyzývá Komisi, aby neprodleně vydala kodex správné praxe EU pro označování obsahu;
29. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.